

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

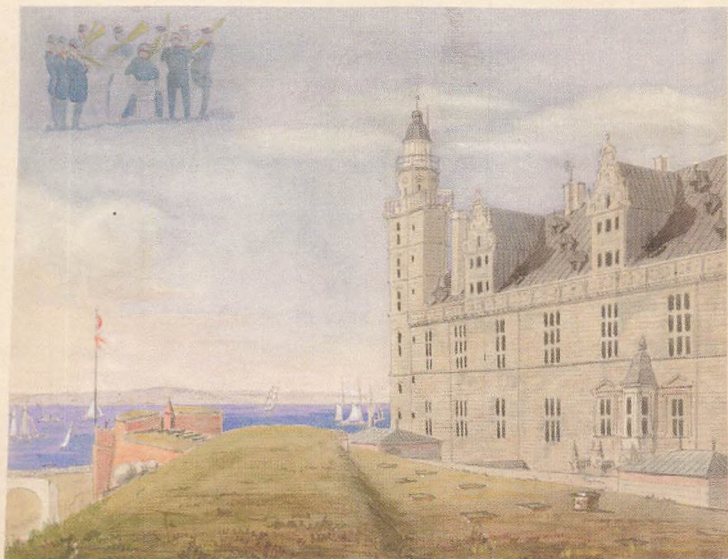
Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NYT FRA DET GAMLE HELSINGØR

Nr. 2 / 2023

Formanden skriver

Helsingør Museumsforening hedder nu Helsingør Historiske Forening. Det blev besluttet på generalforsamlingen den 14. marts 2023. Vores formålsparagraf er ikke ændret. Vi er stadig støtteforening for Museerne Helsingør. Desuden blev der valgt 2 nye bestyrelsesmedlemmer, Søren Voller og Aksel Ravn. Tidligere havde den til enhver tid siddende museumschef en fast stilling i bestyrelsen. Vedkommende er nu observatør, og vi er glade for at have David Høyer med til vores bestyrelsesmøder.

Bestyrelsen konstituerer sig selv, men det foregår først efter foreningsbladets deadline.

Det nye museum på Biblioteket, Kulturværftet åbner en udstilling i nye lokaler den 15. juni 2023, og Museet ventes at stå endeligt klar til Helsingørs 600-års byjubileum den 2. juni 2026.

Flytningen har givet os mulighed for at holde vores foredrag på Biblioteket. Vores foredrag har altid været berammet til kl. 14 på en lørdag. Men til efteråret flytter vi begyndelsestidspunktet frem til kl. 13.30 da bibliotekets lukketid kl. 16 giver os problemer.

Desværre har kommunen – og ikke vi – bestemt, at vores medlemmer ikke længere kan betale kontingent eller hente årbøger på Biblioteket. Heldigvis har langt de fleste nu mulighed for elektronisk betaling. Kontingent kan også betales kontant ved vores foredrag.

Da der ikke mere er ansatte på Værftsmuseet, har vi fået et problem med at udlevere årbogen til vores medlemmer. Den kan hentes ved vores foredrag, men også hos Bente Thomsen og mig privat. Det er ikke optimalt. Vi savner et udleveringssted med faste åbningstider.

Tom Sinding, Formand

Forsidebilledet

Kronborg. Udateret tegning af Martin Borch (1852-1937).
Kilde: Det Kongelige Bibliotek.

NYT FRA DET GAMLE HELSINGØR

Bente Thomsen (ansvh.)

Torben Bill-Jessen

Charlotte Fenger

Tryk: Nofoprint, Vallensbæk

Nyt fra det gamle Helsingør

udkommer med 4 numre om året

Stof til bladet sendes til

btsnekkersten@gmail.com

Deadline for nr. 3/2023 er mandag

26. juni 2023

Helsingør Museumsforening

Formand: Tom Sinding

tlf. 23318605

Næstformand: Bente Thomsen

tlf. 21256830

Kasserer: Flemming Jensen

David Høyer

Ingrid Dora Jarnbjer

Aksel Ravn

Carsten Rygaard

Søren Voller

Torben Bill-Jessen (suppleant)

Charlotte Fenger (suppleant)

Foreningens hjemmeside:

www.helsingormuseumsforening.dk

Kontingent for 2023:

225 kr. for enkeltpersoner

275 kr. for par

575 kr. for firmaer

Betaling kan ske på:

Reg. 2255, konto 1905 639 169

MobilePay nr. 307140.

I begyndelsen af januar 1752 henvendte Admiralitetet Frederik den 5.s opmærksomhed på faren ved, at svenskerne var i gang med at udbygge Landskrona. I 1747 var der fremkommet planer om at flytte den gamle skånske by ud på opfyldt terræn i Øresund. Samtidigt ønskede man at anlægge en ny befæstning mod land med et stort fort ude i søen til forsvar for en række nye havnefaciliteter for lette orlogsskibe (de såkaldte galejer). Sådanne planer gik ikke upåagtet hen i København. Her havde man siden freden i København i 1660 netop frygtet en sådan udbygning på Skånekysten, der ikke blot kunne true »hoved- og residensstaden« og dermed Danmarks eksistens, men også genere handelssejladsen gennem Sundet, som Danmark jo tjente meget på ved Øresundstold.

Den store udbygning af voldanlæggene omkring København og Kronborg i årene efter 1660 skal ses i dette lys, ligesom man prøvede at sikre sig mod overraskelsesangreb ved strandvagter og skanser, når faren var overhængende i krig- og krisesituationer, og når Øresund var lagt til med is.

I 1752 var faren igen markant: I de foregående år havde danske søofficerer spioneret mod Landskrona for at se, hvor langt svenskerne kom med deres

udbygning, og flere kort viser, at man var sejlet meget tæt på byen og havde målt indsejlingsdybder og andet, der kunne afklare forholdene.

Henvendelsen fra Admiralitetet til kongen indeholdt tre muligheder: Man kunne

- 1) sende en flådestyrke til Landskrona og ødelægge, hvad svenskerne havde gang i
- 2) man kunne blokere havnen og dermed hindre udbygningen eller man kunne
- 3) anlægge en tilsvarende havn på Sjællandssiden af Øresund.¹

De to første forslag indebar krig med Sverige, så kongen valgte klogelig nok og efter Admiralitetets anbefaling den tredje løsning. Problemet var bare, hvor på den danske Øresundskyst en sådan havn kunne bygges for bedst at imødegå den svenske oprustning.

Det var ikke ganske enkelt at afgøre, så efter nogle forberedelser udsendtes den 27. juni en kongelig ordre til Admiralitetet om at foretage en opmåling af kysten fra et punkt nordvest for Kronborg frem til København.²

Opmålingen er bevaret i to sæt med et kort over hele kysten (i ca. 1:30.000) og syv specialkort (i ca. 1:7.400) for de enkelte strækninger. Desuden findes korrespondance mellem den overordnede leder af

Kortene i forbindelse med opmålingen i 1752 er som man kunne vente meget nøjagtigt udført, og specialkortene er tilmed udstyret med meget smukke kartoucher. På det kort, hvor projektet til havnen i Snekkersten er gengivet, ses således denne opstilling i tidens stil med en muslingeskal opstillet på en klippe og med passende krigssymboler i form af en mortar (til venstre) og en kanon med prop til højre. Bag opstillingen anes krudtrøg. Det Kongelige Biblioteks Kortsamling.

opmålingsarbejdet, navigationsdirektør, kommandørkaptajn Frederik Wegersløff, og de tre underofficerer, premierløjtnant Christian Otto Willars, og sekondløjtnanterne Abraham Ulrich og Michael Laub, der sammen med 24 udkommanderede mand fra Holmen forestod det praktiske arbejde.

Wegersløff har efterladt sig en kladde til en samlet skrivelse om opmålingen og sine indtryk af mulighederne for at anlægge en havn.³ Desuden findes der flere breve mellem Wegersløff, der opholdt sig i København det meste af tiden, og Willars, der var ordførende for de tre officerer.

Opmålingen foregik ved at man lagde distancelinjer i rette forløb

mellem sigtepunkter inde på land, og vinkelret ud fra denne linje foretog lodninger af dybden og borerer af bunden, hvor man ønskede at vide, hvorledes bundforholdene var.

Omkring Helsingør blev der lagt en sådan distancelinje ud for Lappen (A-B) og fra spidsen af Søndre Bastion (2. Sydlige Bastion) ved Kronborg frem til et punkt ved navn Nysted, midtvejs mellem Humlebæk og Sletten, svarende til en linje, betegnet C-D.

Længden af direktionslinjer og antallet af pejlelinjer og dybdemålinger i hver linje afviger naturligvis fra hinanden som følge af topografien. Linjen A-B ud for Lappen omfattende eksempelvis ca. 890 m med 11 pejlelinjer og i alt 561 lodskud.

Den projekterede galejhavn i Snekkersten skulle ligge lige nord for Teglgårdsø og ud for Kronborg Teglovn, omtrent hvor Stubbedamsvej og Søndre Strandvej i dag løber sammen. Det var ikke et ganske enkelt sted at bygge en havn i midten 1700-tallet, da stedet lå ganske udsat for vejr og vind. Tilmed faldt bunddybden i Øresund ret kraftigt lige uden for indløbet. En stor ulempe var det også, at man kun kunne bygge ét indløb, og at det som følge af bundforholdene måtte vende mod nord. Det var hovedårsagen til, at galejhavnen blev bygget i Nivåbugten i stedet. Udsnit af specialkortet over strækningen fra Lappen til Lokkerup fra 1752 i Det Kongelige Biblioteks Kortsamling.

Det viste sig hurtigt, at Lappen var ganske uegnet til placeringen af galejhavn. Her fandt man blot revler og flydesand, som man ikke umiddelbart kunne bygge på. Lodser, som man havde med sig, fortalte, at grunden blev dybere og dybere år for år, og erosionen ville tillige ødelægge de stenkister, man eventuelt kunne lægge ud som forstærkning. Ved nordenvinde hindres også en stabil tilstand inde i en havn dér.

Mellem Helsingør By og »Kongens Have« (datidens Lundehave og Marienlyst Slot), havde man dog fundet et areal, der var egnet til udgravning af et bassin til galejerne, men indsejlingen ville være hæmmet af det løse sand, som man ikke kunne bygge på, og som ville forårsage tilstopning.

Den 15. juli skrev Wegerløff til Willars og meddelte, at han selv ville komme til Kronborg og forhandle nærmere med kommandanten, Gustav Grüner, om hans indtryk af forholdene. Samtidig skulle Willars foretage yderligere opmålinger ud for pynten.

Da var Willars og hans kolleger netop begyndt på opmålingerne omkring Kronborg, og i et brev af 17. juli fortæller han, at Grüner allerede havde tilbudt sin assistance og givet ham flere kort over området. Lappen og pynten omkring Kronborg var altså ikke en løsning. Under sit eget besøg nogle dage senere fik Wegersløff nogle søkort, men han fik samtidig at vide, at der kunne være problemer med byggerier i land som følge af et højt grundvandsspejl i området. Lappen og kysten ud for Kronborg var tydeligvis ikke egnet til anlæg af en galejhavn.

Videre frem mod Toldboden i Helsingør var der heller ikke muligheder. Her var bunden i 1752 fuld af sten, og man havde ikke noget håb om at kunne bygge en havn her. Lidt længere mod syd, ud for Helsingør By var jorden for sandet og kyststrimmelen for smal til, at man kunne bygge noget. Opmålerne havde fundet »mange Rudera af forfaldne Broer« som bevis herpå. Det var tydeligvis rester af ældre skibbroer og moler ud i vandet.

Frem til Lokkerup rejser kysten sig brat op fra søen, og der var i hvert fald ingen mulighed for at grave et bassin til en galejhavn her. Men for Kronborg Teglård, hvor Søndre Strandvej og Stubbedamsvej mødes i vore dage, var der dog visse mulighed: Her var dybden blot 8-12 fod, hvilket var ideelt for de fladbundede skibe. Lodserne havde tillige meddelt, at stedet ikke var generet af drivis om vinteren, idet den blev stødt af ved Snekkerstenen ved sydlige vinde. Bakkerne inde på land ville også kunne bruges til anlæg af batterier, der kunne overskue søen, og tilmed kunne man herfra se, hvad svenskerne foretog sig i Landskrona. Stedet fandt man så velegnet, at man på det pågældende specialkort indtegnede havnens to moler. Den nordlige går vinkelret på kysten, men den sydlige og længere bøjer ind over den nordlige yderst ude, så der dannes et bassin på ca. 140 x 140 m med en lille indsejling mod nord.

Man var dog også klar over ulemperne ved stedet: Havnen kunne ikke blive så rummelig som man kunne ønske sig, og på grund af strømforholdene ville den kun kunne få en indsejling fra nord – væk fra strømretningen i Øresund. Desuden var

man klar over, at bunden straks uden for den planlagte havn faldt kraftigt, og man måtte frygte en borterodning af anlæggene. Der ville også være vintre, hvor Snekkersten ikke ville beskytte mod is fra nord, og så ville værkerne bestand alene afhænge af deres egen styrke. Man vurderede tilmed, at batterierne, der jo skulle forsvare anlægget, ikke kunne bygges stærke nok til at imødegå en svensk landgang. Hovedet på sømmet blev dog, at Wegersløff konkluderede i sin rapport, at havnen ved kraftig søndenvind og tilsvarende strøm mod nord vil være ubrugelig for manøvrering for galejerne, samtidigt med, at svenskerne fra Landskrona netop ville få en fordel. Han pegede på, at Sundet snævrede ind på dette sted, hvorved strømmen blev stærkere end længere sydpå.

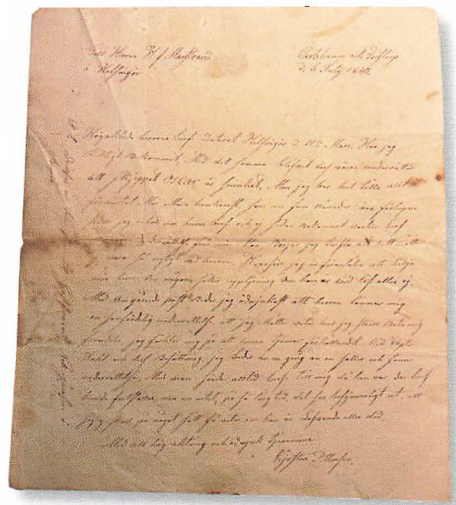
Der var således for mange usikkerhedspunkter, og i sidste ende betragtede Wegersløff stedet som uegnet. Det kunne han gøre så meget desto lettere, som han i sin videre beskrivelse af Øresundskysten kunne se muligheder ud for Sletten og ikke mindst i Nivåbugten, og det var netop også her, man den november 1752 besluttede at anlægge den galejhavn, der skulle imødegå svenske angreb.

Noter:

- 1) Rigsarkivet, Adm. 268, Generalkopibog, 3.2.1752.
- 2) Rigsarkivet, Adm. 268, Generalkopibog, 27.6.1752.
- 3) Kortserie i Det Kongelige Biblioteks Kortsamling; Rigsarkivet, Generalkommissariatet for Søetaten, Journal for Opmålingen af Øresund 1752; Rigsarkivet, Kommissionen for Nivå Galejhavn, Korrespondance 1752-1755, Udgående skrivelser fra Wegersløff 1752; Do., Indgående skrivelser til Wegersløff 1751.

Et brev fra Kjerstin Pettersson

I »Nyt fra det gamle Helsingør«
Nr. 3/2022 bragte vi to breve fra
Marstrands arkiv, som Nina Christen-
sen havde fundet og transkriberet. De
var skrevet i september 1846 og sendt
fra Kjerstin Pettersson, som efterlyste
sin mand, som sejlede med skibet
Oscar, men ikke havde givet lyd fra sig
siden juni, hvor han lovede, at Kjerstin
ville få penge tilsendt i august. Mar-
strand sendte 45 rbd. til Kjerstin, som
takkede herfor sidst i september. I ar-
kivalerne for 1847 har Nina Christen-
sen nu fundet nedenstående brev.

Kjerstin Petterssons brev.

*Carlshamn og Torstorp
d. 6 July 1847*

*Till Herren H. f Marstrand
i Helsingör*

*Högaktade herrens bref. Daterat Hel-
singör d:11te Mars: Har jag Riktigt
Bekommit, Med det samma blifvit der-
svärre underrättad att Skjeppet Oscar
är Siunket. Men jag har hit tills allt
förväntat Min Mans hemkomst. Som
nu fem Månader äro förlupne Sidan
jag erhöill min herres Bref. och ej Se-
dan Bekommit warkan Brefn någon un-
derrättelse från min Man, Börjar jag
tvifla att dett måtta ej vara så riktigt
med honom, Hvarföre jag är föran-
låten att bedja min herre Om någon
Säker uppllysning Om han är wid lif el-
ler ej. Med Omgående post Beder jag*

*ödmjukast att herren lämnar mig en
forfärdelig underrättelse, att jag Mät-
te weta hur jag skall Bete mig fremde-
les, jag förliter mig på att herren tje-
ner förhållandet Med Capt: Dahl och
dess Besättning, jag Beder än en gång
om en Säker och Sann underrättel-
se. Min mand Sände alltid bref till mig
då han war. der Bref kunde fortstäl-
las, men nu intet, på så lång tid, det
ser besynderligt ut, att jag ej skall på
något sätt få weta om han är Lefwan-
de eller död.*

*Med alt hög aktning och ödmjuk
tjenarinna*

Kjerstin Pettersson

*P.S: adrässen är Som för Till Gjeslif-
waren Nels Jonsson i Asarum S. 13-14*

Maritza. Tegning af Hans Bastholm 1961. Fra Erik Trolles samling.

Man morer sig altid i »Maritza«

Danserrestauranten, hvor mange svenske piger fandt lykken

Af Erik Trolle

Restaurant »Maritza« lå i perioden 1943 til 1990 i Hovedvagsstræde nr. 2, hvorefter navnet blev ændret til »Ritz«, men historien begynder længe inden.

I 1899 købte W. Olsen, købmand M. Marth og H.P. Lumbye ejendommen i Hovedvagsstræde, der i 1901 blev overtaget af restauratør og kommissionær E. Lassen. Han lod opføre en helt ny bygning på grunden, hvori han lod indrette en restaurant og hotel med det flotte navn »National«. I 1904 blev der i forlængelse af hotellets fest-

sal indrettet en teatersal, og noget tyder på, at forretningen gik glimrende.

Af ukendte årsager skifter hotellet navn til »Fønix« og udlejes i 1910 til Christian Rasmussen Hansen Holm, der allerede i 1911 lader lejemålet gå videre til Carl Frederik Hansen.

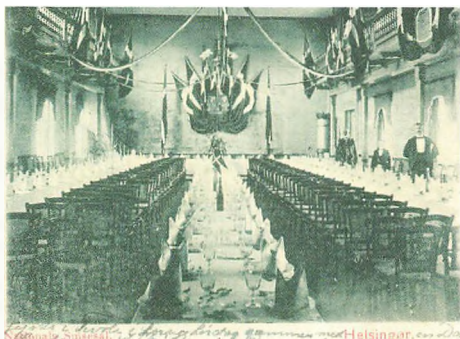
I 1913 kommer en ny forpagter N. Andresen. 1919 lod den nye ejer, restauratør Kresten Sørensen Thomsen »Hotel National« ombygge, og næsten helt naturligt valgte han at omdøbe hotellet til »Thomsens Hotel«. Det var nok mere unikt!

Det nybyggede hotel National omkring 1904.
Fra Erik Trolles samling.

Landsbyen

Restauratør Hans Aagesen (han omtales også som Kaj Aagesen) købte allerede i 1920 ejendommen og etablerede restauranten »Apollo«, og i bygningen mod Jernbanevej kom »Skipperstuen Apollo« til. Senere, omkring 1934, blev etablissementet kaldt »Landsbyen«, »Apollo Bar« og »Hamlets Kro«, og i en annonce fortælles at »Helsingørs Landsby altid er hyggelig. Her rører sig et muntret folkeliv, altid gode artister og god musik. Her findes også en udmærket billardsalon og en morsom skipperstue »Den springende Delfin« med billige priser.« Delfinen synes at have været en del af Hans Aagesens restaurantvirksomhed.

Nationals elegante spisesal. Fra Erik Trolles samling.

Skipperstuen Apollo. Fra Erik Trolles samling.

Mor Dem videre i

»Landsbyen«

Helsingør

Den er lille – men hyggelig.

DANS - MUSIK og OPTRÆDEN

Morsomt Smørrebrød.

Serving til Kl. 2 Nat.

Nyd Deres Cocktail i »Apollo Bar«.

Har De set »Skipperstuen«??

Billardspilens fine Billarder
er værd at matche på!!

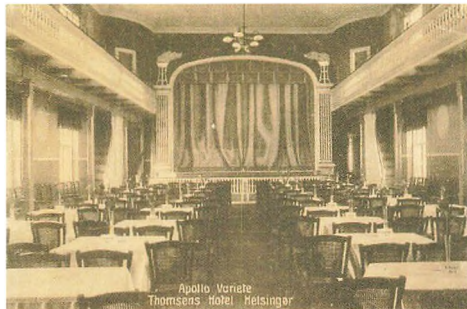
Bestil Bord i Pausen.

Telf. 218. Kaj Aagesen.

Reklame for Landsbyen i Helsingør Sommer-
teaters program 1939.

Maritza

Omkring 1941 bliver Willy Hansen restauratør, og etablissementet får nu efter nogle bygningsforandringer navnet »Maritza«, antageligt opkaldt efter storrestauranten i Aarhus, som ligeledes var opbygget i ungarsk stil. Restaurant »Maritza« blev de næste mange år stedet, hvor ungdommen mødtes til dans med vekslende levende orkestre. Ikke mindst de svenske piger flokkedes om stedet, hvor mange forlovelser og endog giftermaal forenede den skandinaviske ånd. Helsingørs pensionister blev der også tænkt på. De blev ofte på eftermiddage inviteret til gratis kaffe og kage med efterfølgende dans til den levende musik.

Reklame for Apollo Varieté på Thomsens Hotel.

Erindringer

De mange skiftende orkestre var med til at trække ungdommen til den populære danserrestaurant, og i sommeren 1959 hed orkestret Hilmar Louis Orkester. Det havde en besætning på 3 mand og en sangerinde. I den periode kom et af de lokale talenter, Bent Warburg, ofte med sin guitar og spillede sammen med orkestret til stor glæde for de mange lokale. Et andet Helsingør-talent var Arne Nielsen, hvis far var gartner hos grev Erik Moltke på Villa Moltke, senere Helsingør Vandrerhjem. Han var rigtig god på trommer og blev ofte hentet, når der skulle sættes ekstra liv til musikken. Arne Nielsen kom senere til Finland, hvor han fik en smuk karriere som trommeslager.

I Helsingør Dagblad den 4. februar 2012 fortæller saxofonisten Brandur Øssursursson levende om, hvordan det var at spille på »Maritza«, som var blevet det helt hotte sted i Helsingørs natteliv. Han har en sjov historie at fortælle, nemlig om altmuligmanden Lund. En dag, da Lund stod og vaskede glas, kom politiet i forbindelse med en sag om nogle børnepenge og spurgte:

Klar til betjening på Maritza. Til venstre Svend Trolle Petersen, den høje herre til højre er Erik Gerner Olsen, navnene på de øvrige kendes ikke. Fra Erik Trolles samling

»Er Lund tilstede?« Rask kom svaret fra Lund: »Næ, han er på ferie.« Betjentene var på vej mod udgangen med umiddelbart uforrettet sag, da lemmen blev skubbet op, og kokken råbte: »Lund, der er flere glas her«. Vi så ikke mere til Lund den sommer!

En populær overtjener

Min far, Svend Trolle Petersen, var i en lang årrække en efter sigende populær overtjener: »Svend var rigtig flink og passede lidt på de unge piger.« Eller: »Svend lät oss altid få sodavand på krita till första besöket efter löningen.« Han cyklede hver formiddag ind for at se, om alt stod godt til, og kl. syv om aftenen kørte han atter til restauranten. Først omkring klokken 2 om natten var han atter hjemme i murerimestervillaen i Højstrup.

Med tid til anden blev »Maritza« moderniseret, og herom har Svend Trolle Petersen i 1983 skrevet: »Utalige ombygninger, moderniseringer og udvidelser har bragt den kendte Helsingør-restaurant »Maritza« frem til det stade, den i dag indtager blandt landets førende restauranter.

... saa gaar vi i **Maritza**

Zigeuner-Restaurant

der er hyggeligt, møntert og elegant.
Det er Stedet, hvor vi alle møder os.

MUSIK · SOLISTER · DANS

Ove Lindgrens Orkester.

Bestil
Bord i
Pausen
Telefon
Hels 210

2. Mon. fra Teatret, 200 m fra Bulevardsenden

Annonce for Zigeunerrestauranten i Helsingør
Sommerteaters program 1942.

Postkort fra
Maritza.
Fra Erik Trolles
samling.

Hovedvagtstræde 2023. Foto: Erik Trolle.

Den marineprægede »Skipperstue«, også kaldet »Den Springende Delfin«, er indrettet som samlingssted for de mange søfolk, der i årenes løb besøger Helsingør. Året rundt trækker de levende orkestre og den hyggelige stemning byens glade ungdom til. Nu og da kunne der også blive uroligt med slagsmål, men når Frelsens Hær dukkede op og spillede deres vemodige sange, kunne voksne mænd græde under afsyngelse af Perleporten«.

Nordsjællands største forlystelseshus

Om moderniseringen skrev Helsingør Dagblad i november 1963: »Omkring 150 mennesker fejrede i aften, at restaurant »Maritza« nu har tilendebragt den omfattende ombygning, udvidelse og modernisering, som har været gennemført i løbet af de sidste par år. Festens værter var etablissementets ejer, Kjeld Buch-Sørensen, og dets leder Eigil Bonde, som bl.a. ønskede

at markere, at »Maritza« efter disse arbejder er placeret som Nordsjællands største forlystelseshus. Mange var de rosende ord og gode ønsker, og der var almindelig enighed om, at Helsingør i det ombyggede »Maritza« har fået et up-to-date forlystelsessted af virkelig klasse.

»Skipperstuen« ændrede navn til »Kings Pub« omkring 1982. Med tiden blev de levende orkestre afløst af tidens mere populære diskotek, og navnet blev til »Ritz« og senere til »Night Club, New York, New York« med flere.

I dag er ejendommen ejet af Hovedvagsstræde 2 APS, som beskæftiger sig med udlejning af erhvervsejendomme. I øjeblikket er der således bageri, café, frisør og andre liberale erhverv. Når vore ældre borgere går igennem Hovedvagsstræde, er det dog utvivlsomt mindet om de muntre dage i »Maritza«, der dukker frem.

Tur til Skåne lørdag den 19. august 2023

Mødested: Færgeterminalen oppe ved billetsalget kl 8.15, hvor der vil blive delt billetter ud til færgen.

I Helsingborg står Ingrid og modtager jer med bussen. Turen går i år til det sydvestlige Skåne. Første stop bliver Skarhult slot, som vi ser udefra. Det nuværende slot er bygget i begyndelsen af 1500-tallet af rigsråd Steen Rosensparre.

Næste stop er Silvåkra kirke. Man mener at kirken er bygget i begyndel-

sen af 1100-tallet. De ældste kalkmalerier er fra sidste halvdel af 1100-tallet og andre er fra 1400-tallet, hvor der blev bygget hvælvinger ind i kirken. Derfra kører vi mod syd til Tullstorp, hvor vi går en lille tur op til mindelunden. Her står en meget stor og flot runesten fra 900-tallet, som kan ligestilles med Jellingstenen.

Vi fortsætter til Trelleborg, hvor vi spiser frokost på Trelleborgs golfklub.

Kävlinge gamle kirke.

Kilde: Wikimedia Commons.

Efter frokost besøger vi Trelleborg, hvor der er en fin rekonstruktion af den oprindelige Trelleborg.

Derefter skal vi se Hammerlöv kirke, som er fra midten af 1100-tallet. Den har et helt unikt tårn, som formentlig har været opført som gravplads for en stormand i 1200-tallet. Døbefonten er fra samme tid.

Så er det tid til en lille forfriskning. Det bliver en øl eller en vand, som I får i bussen. Vi skal dernæst se de kendte Månstorps Gavlar. Det er en velbevaret slotsruin fra 1500-tallet.

Sidste stop bliver Kävlinge gamle kirke. Den ældste del er dateret til 1157, og døbefonten er også fra 1100-tallet. I 1300-tallet blev der murret hvælvinger. I 1400-tallet fik kirken også tårn og våbenhus. Kalkmalerierne er fra 1300- og 1400-tallet og kor-buekrucifikset fra 1500-tallet.

Efter det kører vi til Helsingborg, hvor vi forventer at ankomme ca. kl 18.

Tilmelding.

Fra mandag den 26. juni på e-mail: grosspetersen@hotmail.com eller telefon 40 93 28 13 (helst på mail).

Pris: 450 DKK. Turen bedes betalt senest torsdag den 10. august enten på MobilePay 307140 (Helsingør Museumsforening), mærke: bustur eller til foreningens konto: reg. 2255, konto nr. 4394785429. Tilmeldingen er bindende.

Prisen er for færgebillet, bus, frokost og forfriskning om eftermiddagen.

Årsagen til at turen er dyrere end sædvanlig er de høje priser på bl.a. bussen, som er ca. det dobbelte af, hvad vi plejer at betale. Der skal være mindst 40 deltagere for at turen kan gennemføres.

Ret til ændringer forbeholdes.

Ingrid Dora Jarnbjer

Planer for eftersommeren.

Sidste år aktiverede vi 300 mennesker til en »Historiens dag i Helsingør«. Vi håber at gentage dagen lørdag den 2. september i år. Nærmere oplysninger kommer i august i »Nyt fra det gamle Helsingør« nr. 3.

Samtidig arbejder vi på at arrangere en længere tur med 4 overnatninger i Potsdam ved Berlin. Det er tanken, at turen skal foregå midt i september. Når der foreligger en nærmere plan, bliver der sendt en mail derom til medlemmerne.

Nyt fra Museet

Museerne Helsingør vinder Fornylespris

Museerne Helsingør har i marts modtaget den prestigefyldte pris Historiske Dages Fornylespris 2023.

Det er vi meget stolte af.

Vi fik den for vandreforestillingen »Et livsdilemma«, der blev spillet på Skibsklarerergaarden i juli 2022 som en del af Sundtoldsdagene. Teaterforestillingen var en sanselig fortælling om kærlighedens svære kår på tværs af samfundsklasser, hvor publikum hørte en historisk lydkulisse i høretelefoner og f.eks. kunne følge samtaler på den anden side af døren. Gennem hele forestillingen blev publikum inddraget som naturlige gæster i huset.

Hvis du ikke oplevede forestillingen i 2022 kan du glæde dig til Sundtoldsdagene i juli 2023, hvor vi sætter en ny vandreforestilling op med de samme skuespillere.

Bymuseet flytter ind på Kulturværftet
D. 15. juni åbner vi særudstillingen Turen går til Helsingør på Kulturværftet.

Med afsæt i Helsingør ser du, hvordan og hvorfor folk har rejst til vores by gennem tiderne. Se alt fra Rosenoblen – guldmønten, man betalte Sundtold med i 1400-tallet – til bade dragten fra den lystrejsende i 1900-tallet og bliv klogere på fænomenet at rejse.

Hele 2. etage bliver en oplevelse for kultur og dannelse, hvor bøger og museumsudstilling spiller op til hinanden og fortæller om rejsens kulturhistorie.

Suntoldsdagene på Skibsklarerergaarden i sommerferien

Denne sommer levendegør vi igen Sundtoldshistorien på Skibsklarerergaarden og i gaderne i nærheden. Du får en sanselig oplevelse af Helsingør historie, når du træder 200 år tilbage i tiden og f.eks. møder skibsklarerersfruen i Søsaleren eller madmoren i køkkenet.

Der er oplevelser for alle aldre og fortællingerne bliver fortalt i mange former som f.eks. samtaler med beboere, vores prisbelønnede teaterforestilling, aktiviteter, lege, VR-film mm.

Vi glæder os til at se dig.

Forestillingen »Et livsdilemma« på Klarerergaarden, sommeren 2022.
Foto: Nikolaj Lütken.

